

Sluttelig skal jeg henlede opmærksomheden paa, at der er opslaaet stortingsmøde til imorgen formiddag kl. 10 til modtagelse af kongelige propositioner.

Forlanger nogen ordet, før mødet hæves?

Castberg: Der er omdelt paa repræsentanternes pladse et dokument, som heder «Ordnung ved stortingets aabning i 1903». Jeg er fuldt opmærksom paa, at dette dokument ikke kan være gjenstand for nogensomhelst beslutning af den ene eller anden art fra stortingets side. Men jeg finder mig dog foranlediget til, da efter min erfaring dette er den eneste leilighed, hvor man har anledning dertil, at fæste opmærksomheden ved en post i dette dokument, nemlig nr. 7. Uagtet det spørgsmaal, jeg med min følgende bemærkning sigter til — det er et ordensspørgsmaal — er et spørgsmaal, som ikke har særlig stor realitetsbetydning, vil jeg dog fæste opmærksomheden ved det for norsk følelse saarende i den rangordning, som ogsaa her er brugt mellem en udenlandsk, en svensk ridderorden og den eneste norske. Til denne bemærkning vil jeg kun føie et haab om, at det skal kunne lykkes snart at faa dette — som jeg tror for alle nordmænd — saarende forhold forandret.

Mødet hævet kl. 10,45.

Modtagen af den dertil opnævnte deputation indfandt Hans Majestæt kongen sig kl. 2,15 i stortinget ledsaget af Hans kongelige højhed kronprinsen, regeringens medlemmer, høiesteret og flere autoriteter.

Hans Majestæt kongen oplæste følgende trontale:

Gode herrer og norske mænd!

De forenede riger Norge og Sverige staa fremdeles i uforandret venskabeligt forhold til alle fremmede magter.

I anledning af stortingets adresse af 24de mai f. a. angaaende neutralitet og voldgift har regjeringen under 15de april d. a. afgivet sin indstilling. Jeg har derefter indledet forhandlinger med enkelte fremmede magter angaaende afslutning af voldgiftstraktater og vil senere aabne lignende forhandlinger med andre magter.

Det er mit haab, at forhandlingerne angaaende udskiftningen af det fælles konsulatvæsen vil lede til et for begge riger tilfredsstillende resultat.

Den af forrige storting godkjendte tilægskonvention til handels- og sjøfartstraktaten

mellem Norge og Portugal har jeg ratificeret, hvorefter ratifikationsdokumenterne er udvekslede i Lissabon den 9de juli d. a.

Til at paadømme det erstatningskrav, som er gjort gjældende mod republikken Venezuelas regjering for tab, paaført norske undersaatte, er der i Carracas nedsat en voldgiftsdomstol. En enkelt side af sagen vil komme under paa kjendelse af Haagerdomstolen.

Det kontor for sjøfarten, som af forrige storting besluttedes oprettet i departementet for udenrigske sager, handel, sjøfart og industri, vil træde i virksomhed i løbet af høsten.

Det sidste aar har været nogenlunde tilfredsstillende for jordbruget, gunstigt for skogdriften og tildels ogsaa for fiskerierne. Skibsfarten samt handel og industri har derimod virket under ugunstige vilkaar.

Ved det forslag til statsbudget, som vil blive Eder forelagt, er streng sparsommelighed søgt gennemført. Af statslaanemidler er der alene opført de nødvendige beløb til jernbanebygningen, der foreslaaes fortsat efter de tidligere forudsætninger. De til nybygninger paa telegraf- og telefonvæsenets omraade opførte beløb har i sin helhed faaet sin plads paa det ordinære budget.

Forslaget angaaende omorganisation af armeen samt i forbindelse dermed om en ny organisation for armeens generalstab og den geografiske opmaaling er fremdeles til behandling ved administrationen.

Blandt de lovpropositioner, som vil blive Eder forelagt, vil jeg nævne «lov om tyende», «lov om salg og udskjænkning af øl, vin, brændevin m. v.» samt «lov om hvalfangst».

Idet jeg nedbeder Herrens velsignelse over eders gjerning, erklærer jeg det 53de ordentlige storting aabnet og forbliver Eder, gode herrer og norske mænd, med al kongelig yndest og naade velbevaagen.

Givet paa Kristiania slot den 17de oktober 1903.

Oscar.

O. Blehr.

K. Norby,
kst.

En beretning om rigets tilstand og bestyrelse, siden forrige beretning blev afgivet, blev oplæst af statsraad Wexelsen.

Efter derpaa at have modtaget trontalen og beretningen om rigets tilstand udtalte

Præsidenten: Det 53de ordentlige stortings forhandlinger er aabnede. Naar vi

repræsentanter nu skrider til den vigtige og ansvarsfulde gjerning, hvortil det norske folk har kaldet os, vil vi samle os i det fælles ønske: Gud bevare kongen, fædrelandet og broderriiget!

I dette ønske istemte stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestæt kongen med følge forlod derefter stortinget, ledsaget af den deputation, der havde fungeret ved modtagelsen.

Efter at den til at komplimentere Hans Majestæt kongen opnævnte deputation igjen havde indfundet sig i salen, udtalte

Præsidenten: Jeg skal anmode formanden for den deputation, som havde faaet i opdrag at komplimentere Hans Majestæt kongen, om at afgive beretning derom.

Sælen: Deputationen har udført det den af stortinget paalagte hverv. Hans Majestæt kongen bad deputationen tilbagebringe til stortinget hans hjerteligste tak for den viste opmærksomhed og udtalte ønske om, at stortingets arbeide maatte føre til et for fædrelandet heldigt resultat.

Præsidenten foreslaar: De ved stortingets aabning oplæste dokumenter udlægges for at foretages i et senere møde.

V o t e r i n g :

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Mødet hævet kl. 3,10.

Møde den 20de oktober kl. 10 form.

Præsident: Hagerup.

Dagsorden:

Referat.

Statsraad Heftye overbragte 44 kongelige propositioner og meddelelser (indtaget under referatet i møde den 26de oktober).

Præsidenten: Der foreligger et permissionsandragende, saalydende:

«Til stortinget!

Da det for mig er en velfærdssag personlig at kunne lede gjenopførelsen m. m. af min ved ildsvaade ødelagte fabrik, tillader jeg

mig i ærbødighed at andrage stortinget om at blive permitteret indtil videre.

Kristiania 16de oktober 1903.

Ærbødigst
Bernhard Brænne».

Repræsidenten har underhaanden underrettet præsidenten om, at det er hans forudsætning, at dette permissionsandragende skulde gjælde fra den tid, da i tilfælde den indkaldte suppleant mødte. Præsidenten foreslaar, at dette andragende behandles straks.

C. Berner: Man har ved permissionsandragender af noget extraordinær karakter oftere oversendt sagen til fuldmagtskomiteen. Nu maa det jo siges, at det, at en repræsentant, straks efter at første storting i valgperioden er aabnet, søger permission, er noget eiendommeligt, og forsaavidt kunde der kanske været grund til at foreslaa dette permissionsandragende oversendt fuldmagtskomiteen. Men jeg vil straks tilføie, at det, som begrunder dette andragende, er et tilfælde af den natur, at jeg antager, at samtlige medlemmer af stortinget er enig i, at efter omstændighederne bør dette permissionsandragende indvilges. Naar jeg alligevel har taget ordet, saa er det for konsekvensernes skyld. Jeg mener vistnok, at i dette særlige tilfælde bør permissionsandragendet indvilges; men jeg vil derved ingenlunde have bundet mig til i almindelighed at indvilge andragender om permission, fremkommet paa et tidspunkt som nærværende.

Carl Stousland: Hvis jeg ikke misopfattede præsidenten, lød andragendet paa fritagelse fra at deltage i stortingsforhandlingerne indtil videre. Jeg vil tillade mig at spørge, om præsidenten kan give nogen oplysning om, hvad der dermed menes. «Indtil videre» kan jo gjælde en forholdsvis kortere tid, og det kan gjælde et aar, og for den sags skyld kan det jo gjerne omfatte hele det tidsrum, hvorfor vedkommende repræsentant er valgt. Jeg vil derfor sætte pris paa at faa vide, hvorvidt man kjender til, hvad repræsidenten mener med sit andragende angaaende tiden.

Præsidenten har gaaet ud fra, at andragendet under alle omstændigheder begrænsedes ved indeværende sessions varighed, men at repræsidenten forøvrigt paa det nærværende tidspunkt ikke har kunnet opgive nøiagtig, hvilken tid det vil kunne medtage for ham at faa ordnet de anliggender, som har fremkaldt permissionsandragendet.

Carl Stousland: Man kan altsaa gaa